

Stanovisko k poskytování nebo organizování placených kroužků v mateřských školách

Mateřská škola poskytuje vzdělávání podle školního vzdělávacího programu za úplatu stanovenou právním předpisem, resp. bezúplatně. Pokud se **mateřská škola rozhodne poskytnout** (často v rámci doplňkové činnosti) nebo zprostředkovat další **nadstandardní aktivity** („kroužky“ v podobě např. výuky cizího jazyka, nadstandardní sportovní, hudební či taneční aktivity apod.), **může tak samozřejmě učinit**, avšak tyto aktivity **nesmí zasahovat do vzdělávání podle školského zákona**, nesmí toto vzdělávání podle školského zákona nahrazovat a nesmí být poskytovány na úkor rozsahu a kvality vzdělávání dle školního vzdělávacího programu.

V dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy Česká školní inspekce uvádí následující podmínky konání nadstandardních (placených) aktivit v mateřské škole:

1. Aktivita nabízená v podobě placeného „kroužku“ **nemůže být uvedena jako součást školního vzdělávacího programu**. Pokud by byla, je povinna ji mateřská škola poskytnout všem dětem v rámci standardního vzdělávání bez dalších finančních požadavků a není možné ji nabízet v placené variantě (tedy např. pokud je ve školním vzdělávacím programu uvedeno, že mateřská škola rozvíjí pohybové aktivity dětí, není možné nabízet zpoplatněný „kroužek“ pohybových aktivit; uvedené na druhou stranu nevylučuje, že škola poskytne nějaké nadstandardní aktivity, již nad rámec školního vzdělávacího programu, např. gymnastický kroužek apod.).
2. Z nabídky aktivit musí být zřejmé, že **rodiče mohou pro své děti tohoto nadstandardu využít, ale nemusí. Pokud této nabídky v podobě nadstandardní aktivity nevyužijí, musí být jejich dětem v mateřské škole zajištěn plnohodnotný program v souladu se školním vzdělávacím programem**. Je zcela na rozhodnutí rodičů, zda dítě do „kroužku“ přihlásí či nikoli.
3. Dle § 5 vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, **právnícká osoba, která vykonává činnost mateřské školy, vykonává dohled nad dítětem od doby, kdy je pedagogický pracovník převezme od jeho zákonného zástupce nebo jím pověřené osoby, až do doby, kdy je pedagogický pracovník předá jeho zákonnému zástupci nebo jím pověřené osobě**. Pokud tedy dítě „odchází“ z mateřské školy do „kroužku“, je třeba, aby rodiče pověřili konkrétní osobu nebo osoby (např. lektora) k vyzvednutí a předání dítěte a pověření předali mateřské škole, tak jako v případě předávání a vyzvedávání dítěte jinými rodinnými příslušníky apod., a to i v případě, pokud výuka kroužku probíhá na pracovišti mateřské školy (právnícké osoby vykonávající činnost mateřské školy).
4. Lze jednoznačně doporučit, aby se „kroužky“ v mateřských školách konaly až v odpoledních hodinách. Pokud jsou takové aktivity nabízeny v průběhu dopoledne (např. plavání), **nesmí žádným způsobem zasahovat do vzdělávání dle školního vzdělávacího programu a nemohou být uplatňovány na úkor jeho rozsahu a kvality**. „Kroužek“ nesmí ani prostorově omezovat děti, kterým je poskytováno vzdělávání. Navíc musí být zajištěno, že dítě je řádně předáno mateřskou školou jiné osobě (přechází

odpovědnost) a bude zase řádně předáno zpět mateřské škole. Dalším důležitým aspektem je efektivní organizace vzdělávání v mateřské škole, která je jedním z kritérií České školní inspekce při hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Podle § 165 odst. 1 písm. a) školského zákona stanovuje organizaci a podmínky provozu školy ředitel. Pokud by realizace „kroužku“ měla nepříznivý dopad na provoz mateřské školy nebo průběh vzdělávání dle školního vzdělávacího programu (**např. narušení činností dětí v rámci plnění školního vzdělávacího programu z důvodu odchodu části dětí do kroužku, nevyvážený poměr spontánních a řízených činností v průběhu dne, omezení dostatečné doby pobytu dětí venku, narušování doby stanovené pro jídlo a odpočinek dětí**) jsou negativní zjištění popisována v inspekční zprávě.

5. Vzhledem k tomu, že „kroužek“ je aktivitou, která není součástí vzdělávání podle školského zákona, nemusí jej zajišťovat odborně kvalifikovaný pracovník. Pokud by zajišťoval pedagog školy, nemůže být za tuto činnost placen z prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na vzdělávání podle § 160 školského zákona a nemůže jej uskutečňovat v pracovní době.

[Zákon č. 561/2004 Sb.](#), o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 29 Bezpečnost a ochrana zdraví ve školách a školských zařízeních, § 33 Cíle předškolního vzdělávání, § 164 odst. 1 písm. h) Ředitel školy a školského zařízení

[Vyhláška č. 14/2005 Sb.](#), o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, § 5 Péče o zdraví a bezpečnost dětí

[Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání](#), výzkumný ústav pedagogický, 2004

V Praze dne 6. dubna 2016